

RECULL DE PREMSA

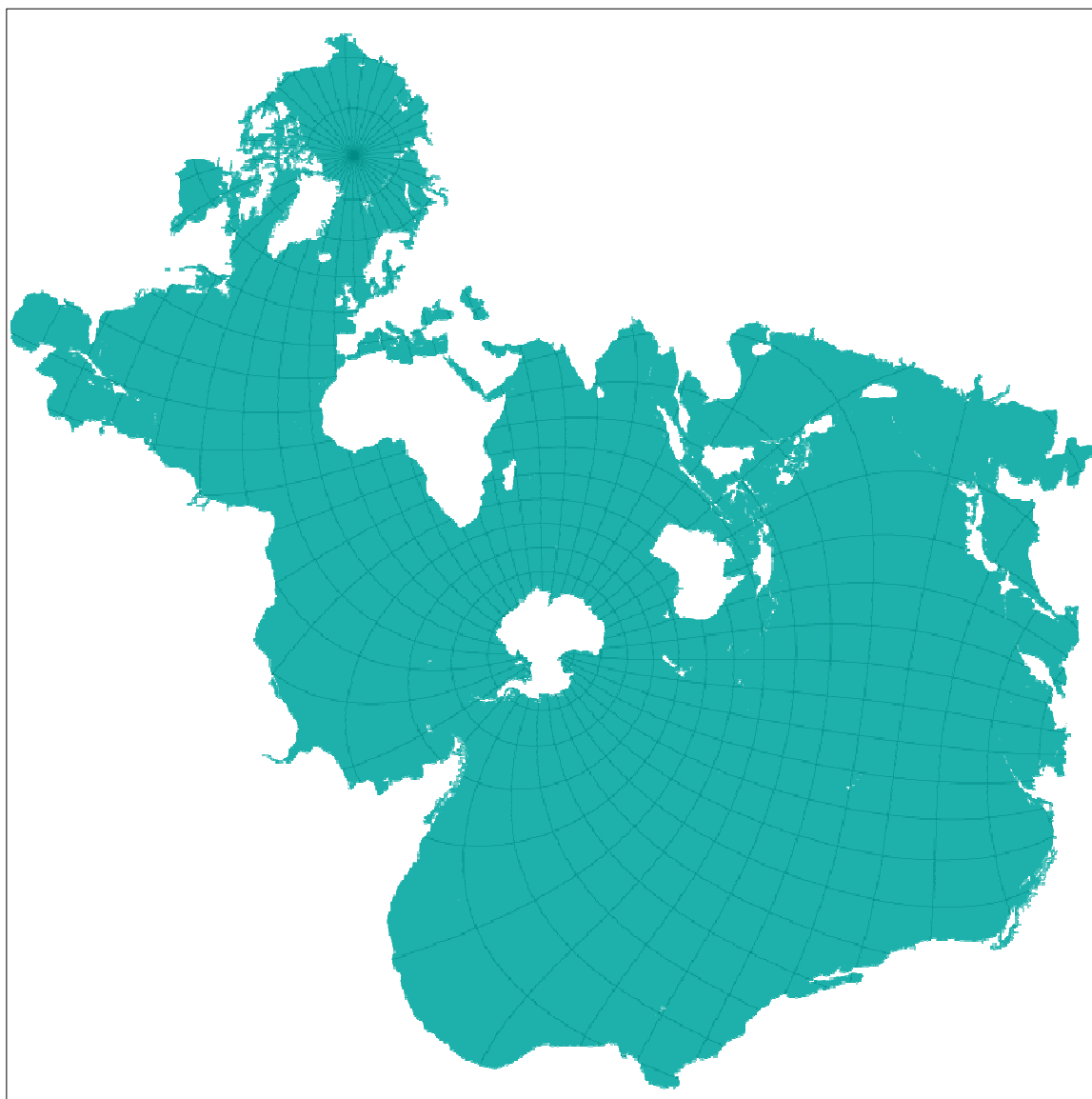
162. La protecció dels oceans

AL RESCAT DEL PLANETA BLAU COM SALVAREM ELS OCEANS

Rebem un avís de socors. Mayday. El radar localitza el senyal a les profunditats marines. Des de terra, la immensitat de l'oceà sembla impassible. Eterna. Però si poguéssim aixecar l'aigua com una catifa, veuríem com crida. Mayday, mayday, mayday.

Hem destruït la meitat de la vida marina. I ara ens demana rescat. Sí, encara som a temps de salvar-la. Però en aquest rescat està en joc tot el planeta.

Sònia Sánchez - 07/08/2022

Projecció Spilhaus (1942)

Els oceans ocupen el 70% de la superfície de la Terra
Els oceans produeixen el 50% de l'oxigen del planeta
Són els veritables pulmons del planeta, i no pas l'Amazònia
I alhora capturen el 26% del CO₂ que emeten les activitats humanes
Emmagatzemen 50 cops més carboni que l'atmosfera
De la seva diversitat biològica en depenen 3.000 M de persones per viure i alimentar-se
Hi ha milions d'espècies marines, tot i que només 250.000 estan identificades
PERÒ ESTAN EN PERILL

Mayday al fons del mar

Tres grans amenaces assolen els mars: la sobrepesca, la crisi climàtica i la contaminació

mar no seria rendible si no fos pels subsidis dels governs. A més d'això, es calcula que la pesca il·legal, no regulada o no reportada suposa un 20% del total de captures.

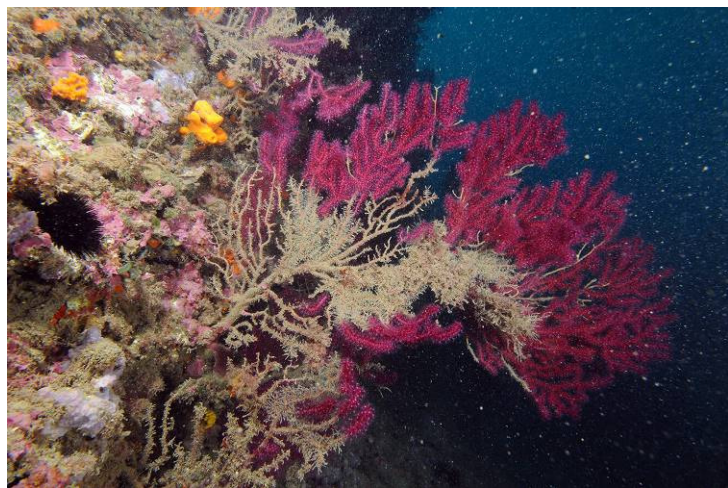
Destrucció

La pesca de ròssec és la més utilitzada a escala global i la més destructiva. Les enormes xarxes ho arrassen tot al seu pas, aixequen el fons marí i alliberen el CO₂ que conté. Com que no distingeixen, bona part de les captures (de vegades fins al 70%) es descarten i es retornen mortes al mar. En els últims 65 anys s'han perdut així 437 milions de tones de peix.

“El primer metre de sediments del fons marí conté dos cops més carboni que tots els sòls de la terra. La pesca de ròssec [aixeca aquests sediments i] genera emissions de CO₂ a l'aigua que són més grans que les de l'aviació a escala mundial”

Enric Sala Explorador en residència de National Geographic i director executiu de Pristine Seas

Escalfament

coralls, mol·luscs, alguns grups del fitoplàncton i crustacis.

OCTAVIO ABURTO, NATIONAL GEOGRAPHIC

PESCA

Sobreexplotació

El 34% de les espècies de peixos estan sobreexplotades, és a dir, que se les pesca a un ritme que no els permet reproduir-se per garantir la supervivència de l'espècie. Però a més, un altre 57% són explotades en el llindar màxim de la seva sostenibilitat. En total, doncs, el 91% de les espècies marines estan en situació d'estrès. “La pesca és la principal amenaça per als oceans, més encara que el canvi climàtic”, diu l'explorador en residència de National Geographic Enric Sala, i des de l'Institut de Ciències del Mar (ICM) la investigadora Marta Coll hi està d'acord.

Indústria

Actualment es pesquen als oceans uns 80 milions de tones anuals de peix. Dos terços són per a consum humà, la resta és per fer pinso i per nodrir l'aqüicultura, un sector que ja representa el 49% de la producció mundial de peix, però que també té problemes associats, com la contaminació i l'ús d'antibiòtics. El pic de captures als oceans –86 milions de tones anuals a la dècada dels 90– no s'ha tornat a assolir, una prova més de la sobreexplotació dels mars.

GREENPEACE

Ineficient

El 96% de la pesca es concentra a les costes, però el 4% que es pesca en aigües internacionals se centra en espècies de molt valor comercial, com la tonyina. Tanmateix, el 54% de la pesca en alta

L'augment de la temperatura de l'aigua provoca la mort dels coralls. Una extinció que tindrà conseqüències catastròfiques, ja que es calcula que el 25% de la vida marina en depèn. Des del 1957 s'han perdut ja el 50% dels esculls de corall del món. L'any 2050 en podrien haver desaparegut el 90%. Però els coralls no són els únics que estan patint: al Mediterrani, un estudi de l'ICM-CSIC ha constatat esdeveniments de mort massiva de fins a 50 espècies a causa de les onades de calor marina dels últims cinc anys.

JOAQUIM GARRABOU

Acidificació

L'acumulació de CO₂ acidifica l'aigua, és a dir, que l'absorció d'aquest CO₂ fa baixar el pH de l'aigua. Això debilita la formació de closques i estructures calcàries de moltes espècies, com

Desoxigenació

L'augment de CO₂ també redueix l'oxigen de l'aigua, un element indispensable per a la vida que s'ha reduït un 2% de mitjana, però que en algunes zones dels mars tropicals ha arribat a baixar un 40%. Algunes espècies marines han hagut de migrar a la recerca d'oxigen: la tonyina, el peix espasa i els taurons són especialment sensibles a la manca d'oxigen.

Transformació

Un dels efectes ja irreversibles de l'emergència climàtica és la pujada del nivell del mar, quan un 40% de la població mundial viu a menys de 100 quilòmetres de la costa i un 10% viu en zones a almenys 10 metres sota el nivell del mar. A més, la crisi climàtica altera els corrents marins i els patrons de tempestes, que són cada cop més intenses i més freqüents.

“Si la gent pogués veure el que està passant sota el mar hi hauria un escàndol. Són autèntics incendis forestals dins del mar. Ara estem desenvolupant eines per avaluar la vulnerabilitat al canvi climàtic de les àrees marines protegides per intentar minimitzar aquests impactes.”

Joaquim Garrabou. Institut de Ciències del Mar

CONTAMINACIÓ

de les Mariannes al Pacífic, prop de l'illa nord-americana de Guam.

Tòxics

Els nostres residus químics –urbans i de l'agricultura– i altres deixalles tòxiques arriben constantment als mars, la gran majoria des de terra, on la sobreurbanització dels litorals ha fet perdre molts hàbitats costaners. A més d'això, els vessaments de petroli des del 1967 han abocat uns 6 milions de tones de petroli al mar en accidents de vaixells de càrrega.

GREENPEACE

Residus plàstics

Cada any es llencen a l'oceà una mitjana de 8,7 milions de tones de plàstic (entre 4,8 i 12,7 milions, segons un estudi de la Universitat de Geòrgia del 2015). S'han trobat residus plàstics a tots els racons de l'oceà, des de l'Àrtic fins a la zona més remota de l'Antàrtida o la zona més profunda del mar, la fossa

Persistent

Als oceans del món hi suren, o s'hi enfonsen, més de 5,2 bilions de partícules de plàstic: 150 milions de tones d'un material que en alguns casos pot arribar a trigar mil anys a descompondre's. La gran illa de plàstics del Pacífic ocupa una superfície equivalent a Espanya, Alemanya i França juntes. Però el problema més greu ara són els microplàstics, partícules de menys de 5 mil·límetres que ja han entrat a la cadena tròfica (marina i humana).

Mortals

Els plàstics que l'home llença als oceans ja han tingut efectes nocius comprovats en 700 espècies marines.

“Cada cop apareixen més cetacis varats per causes no naturals, amb plàstics a l'estómac, però és molt preocupant també la quantitat d'estudis científics que han trobat microplàstics en invertebrats, des de plàncton fins a mol·luscos”

Pilar Marcos Oceanògrafa de Greenpeace

ENRIC SALA, NATIONAL GEOGRAPHIC

Operació Global de Rescat

Un compromís mundial per protegir el 30% dels oceans de cara al 2030 que tancarà un 2022 clau per al rescat de la vida marina

Com podem salvar els oceans? Aturar l'escalfament global és imperatiu. Però aquest gran vaixell de salvament està lluny, i va massa lent. La urgència de la situació demana mesures dràstiques i tota mena de salvavides. Aquest 2022 ja s'ha posat fil a l'agulla per prohibir la contaminació per plàstics i els subsidis a la pesca d'espècies sobreexplotades i la pesca en aigües internacionals no regulades, però encara queda el repte més important de l'agenda: incrementar les àrees marines protegides, una eina clau per frenar l'impacte humà sobre els ecosistemes, permetre'ls recuperar la seva biodiversitat i fer-los més resistents als impactes climàtics.

GREENPEACE

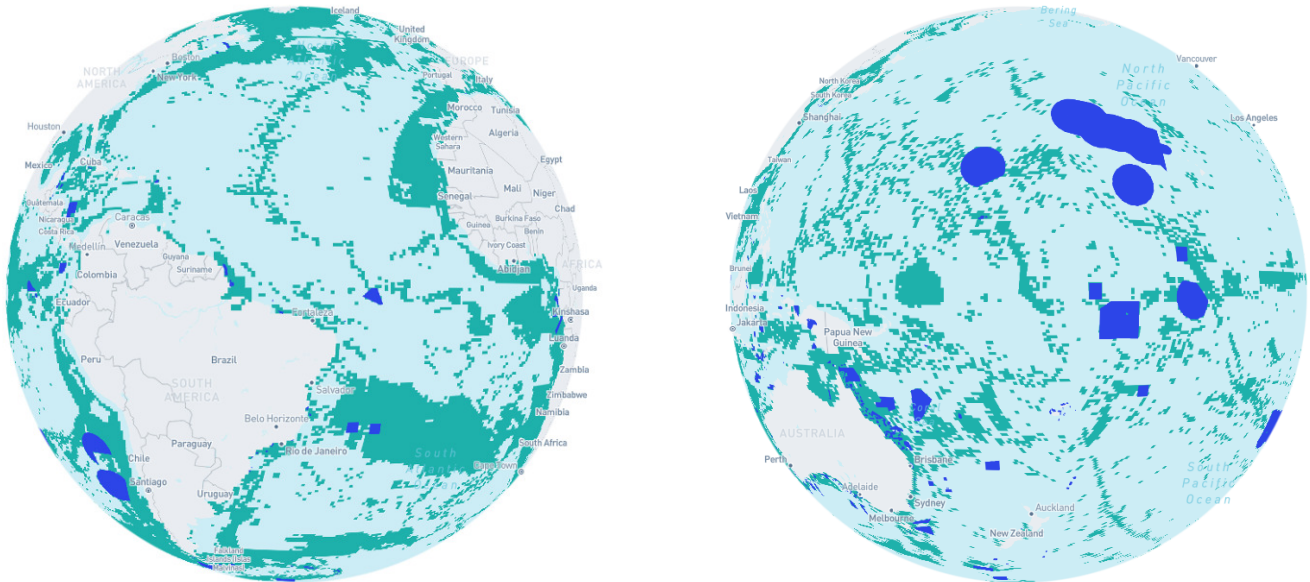
Al planeta hi ha unes 16.700 àrees marines protegides (AMP), que ocupen un 8% de la superfície de l'oceà. Però en moltes d'elles s'hi permet fins i tot la pesca, i a la pràctica, només un 2,4% dels oceans estan protegits de manera estricta. A la Mediterrània, del 8% de superfície protegida, només un 0,04% està realment tancada del tot.

Ara, l'ONU busca un acord global per elevar al 30% les àrees marines protegides de cara al 2030. S'hauria d'aprovar a finals d'any. Donada la importància dels oceans com a reguladors del clima, i els recursos que ofereixen a milions de persones globalment, aquest 30% és essencial. Les àrees marines protegides poden actuar com un amortidor i ser una solució basada en la natura per lluitar contra el canvi climàtic.

Minna Epps Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (IUCN)

On posem aquest 30% d'oceans protegits?

Un estudi científic publicat a 'Nature', liderat per l'oceanògraf Enric Sala, fa una proposta per ubicar aquest 30% global d'àrees marines protegides (AMP) "estRICTES", és a dir, totalment tancades a la pesca, allà on és més eficient per "protegir la biodiversitat, augmentar el rendiment de la pesca i assegurar les reserves de carboni marines que estan en risc per les activitats humanes". És aquesta:

Àrees marines protegides actualment (en blau fort) i proposta del 30% (en blau fluix). Font: Protecting the global ocean for biodiversity, food and climate

Com es veu sobre el globus, gran part de les zones a protegir són a les costes (on hi ha la major part de la biodiversitat i també un 96% de la pesca) i en molts casos en costes de països en vies de desenvolupament. L'estudi admet que en l'aplicació d'aquest mapa hi ha "desigualtats potencials" per a alguns països on cauen AMP "desproporcionadament grans", que requeriran ajudes econòmiques en forma de "cooperació internacional". Però com demostren casos d'èxit del passat, un dels beneficis a llarg termini de la protecció és l'increment de la pesca a les zones limítrofs.

Però de l'acord global per protegir el 30% dels oceans el 2030 no en sortirà pas un mapa detallat com aquest. El més probable és que es deixi en mans dels governs decidir on es col·loquen les AMP. "Però cal veure també com es controlen aquestes zones, sobretot si són en aigües internacionals", apunta l'oceanògraf Xavier Pastor, fundador d'Oceana i de Greenpeace Espanya, que proposa crear una mena de "cascos blaus" dels mars per vigilar el compliment d'aquesta protecció.

"Passar del 2,4% al 30% és un repte socioeconòmic brutal, i requereix un gran convenciment social i polític. Si el criteri per ubicar la protecció són els 'hotspots' de biodiversitat, molts cops estan en zones socioeconòmicament deprimides amb problemes de provisió de menjar i amb gran impacte humà."

Marta Coll Investigadora de l'Institut de Ciències del Mar

FEB-MAR 2022

Un tractat contra els plàstics

Programa de l'ONU per al Medi Ambient (UNEP)

Els governs del món van acordar a Nairobi (Kènia) que es redactarà un tractat internacional per prohibir la contaminació per plàstics que s'ha d'aprovar el 2024.

JUNY 2022

Prohibir subsidis a la pesca

Cimera ministerial de l'Organització Mundial de Comerç (OMC)

L'acord aprovat per l'OMC prohibeix els subsidis a la pesca en l'alta mar no regulada, a la pesca d'espècies sobreexplotades, i a la pesca il·legal, no regulada i no reportada. Ara els estats membres tenen dos anys per ratificar-ho individualment.

JUN-JUL 2022

Una declaració dels líders mundials

Conferència sobre els Oceans de l'ONU

Caps d'estat i de govern de més de 150 països es van reunir a Lisboa (Portugal) i van signar una declaració (no vinculant) en la qual es comprometen a protegir el 30% els oceans, un gest simbòlic de cara a la cimera del desembre.

AGO 2022

Com protegir l'alta mar

Convenció de l'ONU sobre el Dret del Mar (UNCLOS)

Ha d'aprovar la creació d'un instrument internacional jurídicament vinculant per protegir la biodiversitat més enllà de les jurisdiccions nacionals (BBNJ, en anglès). Això que les ONG anomenen el Tractat dels Oceans permetria negociar, aprovar i gestionar àrees marines protegides en alta mar (aigües internacionals), una extensió que representa dos terços del total dels oceans.

NOV 2022

Finançament per als oceans

Cimera de l'ONU sobre el Canvi Climàtic (COP27)

Per primer cop, els oceans tenen un fòrum propi (creat a Glasgow l'any passat) dins de la cimera anual de l'ONU sobre crisi climàtica, que aquest any tindrà lloc a Xarm el-Xeikh (Egipte). L'objectiu a la COP27 és "aconseguir finançament per avançar cap a una economia blava sostenible", diu el relator de l'ONU per als Oceans, Peter Thompson.

DES 2022

Objectiu 30x30

Conferència sobre Biodiversitat de l'ONU (COP15)

Els objectius d'Aichi, pactats el 2010, fixaven un 10% d'AMP el 2020: no s'han complert. Aquesta nova cimera –que presideix la Xina però se celebra a Mont-real amb més d'un any de retard a causa del covid– ha d'aprovar un acord mundial per fixar un 30% de superfície terrestre protegida i un 30% dels oceans protegits el 2030. Més de 100 països li donen suport, i la Unió Europea ja ho ha aprovat per als seus mars.

La vida s'obre camí

Els oceans tenen una capacitat de regeneració extraordinària

OCTAVIO ABURTO, NATIONAL GEOGRAPHIC

Ja ho hem fet abans. Les operacions de rescat que, en diversos racons del planeta, han imposat àrees marines protegides de forma estricta han estat un èxit. Han aconseguit salvar tant la biodiversitat dels ecosistemes com la forma de vida de les comunitats humanes que en depenien.

ENRIC SALA, NATIONAL GEOGRAPHIC

OCTAVIO ABURTO, NATIONAL GEOGRAPHIC

Mayday

Cabo Pulmo era un paradís marí. Esculls de corall i abundància de peixos. Les comunitats costaneres vivien de la pesca, que els oferia sovint uns exemplars tan grans com un home. Als anys 70 i 80 s'hi va expandir la pesca comercial, de peix, llagosta i mol·luscos.

CABO PULMO

DES DEL 1995
7.111 HECTÀREES
BAIXA CALIFÒRNIA
DEL SUDMÈXIC

MÈXIC

En poc temps els peixos havien desaparegut. Els pescadors de la zona es van trobar sense un sol peix a les seves xarxes i van decidir fer cas als científics: el 1995 van acordar declarar Cabo Pulmo com una àrea marina protegida.

“Els quatre o cinc anys després del decret van ser els més durs que vam viure, el govern ens ajudava amb bons per menjar”, relatava Judith Castro, filla de pescadors tradicionals de Cabo Pulmo, a WWF. Però aviat van poder veure que el sacrifici havia valgut la pena.

Rescat

En una mica menys de 15 anys, cap al 2009, l'abundància de peixos s'havia multiplicat per cinc. Els grans peixos van tornar a la zona. “Va ser increïble veure com van tornar els taurons, perquè el meu pare deia que no els tornàvem a veure mai més. Ens emociona molt”, deia Castro, i explicava que els pescadors ja no han de pescar en els esculls perquè tenen moltes captures a tot el perímetre que envolta la zona protegida. Però molts membres de la comunitat han deixat la pesca: ara vetllen per la protecció dels esculls i viuen de l'ecoturisme.

ZAFER KIZILKAYA. MEDITERRANEAN CONSERVATION SOCIETY

ZAFER KIZILKAYA. MEDITERRANEAN CONSERVATION SOCIETY

GOKOVA
DECLARADA EL 1988
82.700 HECTÀREES
COSTA SUD-OEST DE TURQUIA
TURQUIA

ZAFER KIZILKAYA. MEDITERRANEAN CONSERVATION SOCIETY

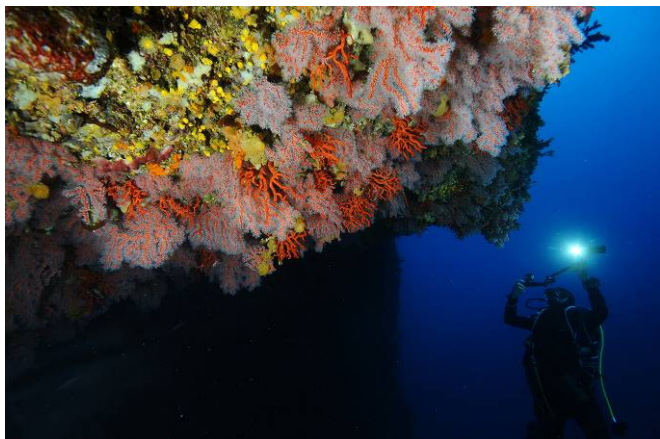

Mayday

La pesca industrial i sobretot la pesca il·legal havien anat reduint en les últimes dècades les poblacions de peixos a Gokova, cosa que havia deixat sense captures les comunitats de pescadors tradicionals. Alhora, la crisi climàtica ha alterat els ecosistemes i ha portat a la zona espècies invasores, que fugen dels impactes climàtics en altres regions però trenquen el precari equilibri de la cadena tròfica a Gokova. Els hàbitats d'aquest parc a la costa turca són refugi no només de la posidònia, l'alga endèmica mediterrània, sinó de moltes espècies comercials com el mero ratllat o el llagostí.

Rescat

L'any 2010 es va crear la Mediterranean Conservation Society, una ONG per gestionar el parc natural de Gokova, ja que “el govern turc no té recursos ni interès per fer-ho”, explica per telèfon Zafer Kizilkaya, científic d'aquesta ONG. Des de llavors, més de 30.000 hectàrees de l'AMP estan tancades a la pesca de cercol i de ròssec. Això ha fet que s'hagi recuperat tota la biomassa marina a la zona, inclosos els grans depredadors. Gokova és avui un dels pocs vivars que queden a la Mediterrània per a la foca monja, un animal en perill d'extinció. “El 2010 només en quedaven un o dos exemplars a Gokova, i avui en tenim 11”, diu Kizikaya. I fora de les zones més estrictament tancades, els petits pescadors –i pescadores– tradicionals tornen a tenir futur.

JOAQUIM GARRABOU

ALEXIS ROSENFELD

JOSEP CLOTAS

CAP DE CREUS
DES DEL 1998
3.000 HECTÀREES
ALT EMPORDÀ
CATALUNYA

Mayday

Comunitats de foques monja vivien a les costes del Cap de Creus als anys 50. Avui s'han extingit, igual que els grans taurons i altres depredadors que hi havia a la zona. L'activitat pesquera i la pressió del turisme costaner han fet desaparèixer espècies clau. I a això s'hi suma ara l'impacte de la crisi climàtica, que amenaça especialment els coralls i l'emblemàtica gorgònia vermella, espècies molt sensibles a l'escalfament del mar.

Rescat

El 1998 es va declarar àrea marina protegida, però 24 anys després no s'ha pogut aprovar el pla d'usos que reguli al detall les activitats que estan permeses i les que no. El 2015 el govern català va intentar aprovar-ne un, però el sector nàutic i el pesquer van fer pressió per tirar-lo enrere i ho van aconseguir. Argumentaven que s'havia elaborat de manera poc participativa. Ara està en marxa la creació d'un nou pla d'usos que s'ha fet amb la participació de tots els sectors interessats. Però mentrestant el rellotge segueix corrent. La recerca liderada pel biòleg de la UB Bernat Hereu, que assessora la Generalitat, proposa ampliar les zones protegides totalment. Bernat assegura que a les RNP, on està prohibida la pesca submarina, "les espècies sedentàries, com el llobarro o l'escorball, han augmentat". Però a nivell general l'últim informe del seu equip constata que la quantitat de peixos a tota la zona ha baixat. "És molt important que s'unifiqui la gestió de totes les àrees marines protegides catalanes, perquè tots aquests ecosistemes estan connectats, i que es protegeixi de la pesca i la sobrefreqüentació [turística i de submarinistes] els hàbitats essencials", diu Hereu.

3 nivells de protecció
Parc natural (àmbit marí)
Reserva natural parcial
Reserva natural integral marina s'Encalladora
Al Parc Natural tota la pesca està permesa; a la Reserva Natural Parcial (RNP) només està prohibida la pesca submarina, i a la Reserva Natural Integral (RNI), 21 hectàrees ubicades al nord de l'illa de S'Encalladora, està prohibida tota activitat.

ENRIQUE TALLEDO RUIZ

MIGUEL A. POZO FERNANDEZ

SILVIA MUS

EL TORO I LAS MALGRATS
DES DEL 2004
227 HECTÀREES CONJUNTAMENT
MALLORCA

Mayday

Aquest mateix any s'unificaran les dues reserves naturals del Toro i las Malgrats, que fa 18 anys que existeixen, i s'ampliaran fins a 2.952 hectàrees conjuntament. La zona és hàbitat de diverses espècies de corall i praderes de posidònia que donen refugi a poblacions de peixos d'una gran biodiversitat. Són poblacions molt vulnerables als impactes climàtics i que, a més, pateixen la pressió urbanística, turística i de la pesca.

Rescat

Les restriccions aplicades per la reserva natural en aquestes dues zones des del 2004 ha assolit uns "creixements extraordinaris de la biomassa de les poblacions de peixos" de la zona, com el mero i la corbina, que s'han multiplicat per 52 i per 284 en volum total de biomassa en aquests 18 anys. Fins i tot les espècies més vulnerables a la pesca han aconseguit refer-se fins al punt que la biomassa total a l'illa del Toro era el 2020 la més gran registrada en cap punt del litoral de les Balears, segons el govern de l'illa.

Informacions publicades al diari Ara. Diumenge, 7 d'agost del 2022.

Peter Thompson: "Una bona part del finançament climàtic s'ha de destinar als oceans"

Enviat especial de l'ONU per als Oceans

Sònia Sánchez – BARCELONA - 06/08/2022

Peter Thompson, enviat especial de l'ONU per als Oceans. AHMED JALIL / ONU

El paper de l'enviat especial de l'ONU per als Oceans, Peter Thompson, ha agafat més rellevància que mai aquest 2022, amb una agenda plena de cimera clau per a la vida marina. Nascut a les illes Fiji, Thompson entén bé els riscos que genera en el mar l'emergència climàtica. De fet, diu, està molt preocupat pels seus nets. Al seu cap, diu, amenaces com la sobrepesca o la contaminació "es poden resoldre amb una bona gestió", però hi ha impactes de la crisi climàtica que, "fins i tot si ho fem tot bé i aturem les emissions demà, els oceans les seguirien patint durant centenars d'anys".

Aquest any clau pot culminar al desembre amb un acord per protegir el 30% dels oceans el 2030.

— Sí, però abans vindrà la cimera climàtica d'Egipte COP27, i vull destacar-la perquè és molt important. A Glasgow es va acordar crear un diàleg especial sobre el canvi climàtic als oceans.

Aquest grup especial es va reunir per primer cop a Bonn al juny i ara tindrà també un espai a la COP27. Emfatitzo això perquè s'ha demostrat que l'acció sobre els oceans pot proveir un 21% de la mitigació del canvi climàtic. Coses com els parcs edícs marins o la transformació verda de la navegació, entre d'altres, poden implicar fins a un 21% de la reducció d'emissions.

Quin és l'objectiu bàsic d'aquest grup d'oceans a la COP27?

— El gran repte de Xarm el-Xeikh serà elevar el finançament climàtic, els 100.000 milions de dòlars anuals compromesos. Des dels oceans hi anirem a dir que una gran proporció d'aquests diners s'ha de destinar a l'economia blava sostenible.

Quina part d'aquests 100.000 milions hauria de ser per als oceans?

— No hem fet el càlcul, però si penses en la transformació energètica de la navegació o en la generació d'energia als mars, per exemple, està clar que han de ser bilions de dòlars. Les xifres que sí que he vist diuen que el 10% de l'energia europea es pot subministrar amb la mareomotriu. Cal invertir en aquestes tecnologies. Una economia blava sostenible és el futur de la humanitat. Tant si parles de nutrició com de medicines o energia, l'economia blava sostenible necessita finançament ara.

L'acció sobre els oceans pot proveir el 21% de la reducció d'emissions global "

Però també hi ha resistències a aquests canvis, com als parcs edícs en algunes zones marines?

— La perfecció no existeix, però la humanitat està en alerta vermella. Els nostres nets, i no és una exageració, estan en perill. Perquè si continuem el camí actual d'escalfament global ens n'anem als 3 °C més, i això vol dir que les vides dels meus nets estan en perill. Això no és ser alarmista, és dir cap on anem. Ho ha dit el secretari general de l'ONU. Així que caldran compromisos. Dit això, sempre podem millorar les nostres tecnologies i fer-les més netes, i cal anar amb compte amb on les col·loquem, esclar.

Passa el mateix amb les àrees marines protegides que cal imposar per al 2030. On les col·loquem?

— Cal pensar en la gent que depèn dels recursos d'aquestes zones, indígenes o comunitats que han pescat allà durant milers d'anys. Què faran? Una opció és trobar una feina alternativa relacionada amb el mar, com l'ecoturisme o l'aquicultura sostenible. Però cal pensar també com es paga la gestió d'aquestes zones marines protegides. Cal planificar bé i donar alternatives millors, però les àrees marines protegides són el millor fins i tot per als pescadors.

Per assolir l'objectiu global, cada país haurà de protegir un 30%?

— Jo no veig que cada país hagi de protegir un 30%. Molts protegiran més del 30% i altres no tenen la capacitat d'arribar-hi. En alguns casos, per la quantitat de costa que tenen, és impossible. I definitivament el còmput ha d'incloure l'alta mar. Cal triar amb molt de compte les àrees que siguin importants ecològicament i riques en biodiversitat.

El 10% de l'energia d'Europa pot produir-se amb energia mareomotriu "

És optimista?

— Soc molt optimista i crec que arribarem a un acord positiu. Crec que davant de la gravetat de la situació, tots entenen la urgència. La prova és que hem aconseguit consens ja en dues mesures que eren molt difícils. Al gener es va prohibir la contaminació per plàstics, i

això té implicacions enormes per als oceans, que estan permeats pels microplàstics. Després vam aconseguir un acord que feia vint anys que negociàvem a l'Organització Mundial del Comerç (OMC), la prohibició dels subsidis a la pesca nociva. Molts mediambientalistes diuen que és la mesura més important, perquè hem estat donant 22.000 milions de fons públics cada any a les flotes pesqueres industrials, que sovint els feien servir per dur a terme pesca il·legal i pesca molt nociva. Si treus els subsidis, moltes d'aquestes operacions deixaran de ser rendibles i es reduirà l'explotació. Tant per al tractat dels plàstics com per a la prohibició de subsidis queden dos anys per implementar-los, però són dos passos de gegant.

Però l'acord per a les àrees marines protegides planteja reptes de gestió: ¿no hauria de ser un organisme internacional qui les gestioni?

— Té tota la raó, i això està en negociació. I òbviament no puc parlar en nom dels estats membres, però el meu missatge és que cal ser intel·ligents climàticament. Els oceans estan canviant molt amb la crisi climàtica: la vida s'està desplaçant dels equadors cap als pols. Així que hem de ser flexibles al decidir quines àrees protegim, avançar-nos a aquests canvis. En segon lloc, òbviament hem d'anar a les zones més importants per a la biodiversitat marina. Tot això està en negociació, però hem de posar el llistó alt.

Quina part serà protecció estricta?

— De nou, això està en negociació. Però per a la planificació marina cal invertir més en la ciència, perquè ara només sabem un 20% de les propietats científiques dels oceans.

¿El llobi de la pesca fa molta pressió?

— No vull demonitzar ningú. Però òbviament volen tenir una veu en les negociacions. Qualsevol indústria ha de ser subjecta als interessos comuns de tots. Sempre estan allà per defensar els seus interessos, però estic segur que seran una part responsable de l'acord global.

Quins països bloquegen l'acord?

— Ho sento, però no assenyalaré amb el dit. Els que podrien fer-ho millor ells ja saben qui són, i que podrien millorar pel bé dels seus nets.

Entrevista publicada al diari Ara. Dissabte, 6 d'agost del 2022.

Els governs català, de les Illes i valencià fan front comú a la Conferència dels Oceans perquè es redueixi el soroll submarí

Demanen de limitar la velocitat màxima dels vaixells que transiten per les aigües del Corredor de migració de Cetacis

Redacció - 29.06.2022

Els governs català, de les Illes i valencià han fet front comú avui a la Conferència dels Oceans de les Nacions Unides, que s'ha fet a Lisboa, perquè es redueixi el soroll submarí.

Els tres consellers sobre transició ecològica dels tres governs, Mireia Mollà per part valenciana, Miquel Mir com a representant de les Illes i la catalana Teresa Jordà han participat en un acte sobre la importància de reduir el soroll en la mar causat per l'activitat humana. Tots tres governs han aprofitat per adherir-se conjuntament a la iniciativa d'Ocean Care per limitar la velocitat màxima dels vaixells que transiten per les aigües del Corredor de migració de Cetacis.

De fet, han reclamat al govern espanyol que limiti la velocitat màxima de les embarcacions que transiten pel Corredor de Cetacis de la Mediterrània, que discorre entre les costes catalana, balear i valenciana, i que ha

estat declarat Zona d'Especial Protecció d'Importància per a la Mediterrània (ZEPI) en el marc del Conveni de Barcelona. L'objectiu és reduir les col·lisions mortals dels cetacis amb els vaixells, el soroll submarí i les emissions de CO₂.

En relació amb el soroll submarí, aquest el causen principalment les activitats militars, la indústria del petroli i el gas i el trànsit marítim i interfereixen en l'activitat de nombrosos animals marins que depenen de la seva oïda per navegar, comunicar-se i caçar. Segons destaquen, es tracta d'una problemàtica important en algunes zones del planeta on els nivells de soroll antropogènic s'han duplicat cada dècada durant els darrers seixanta anys.

Informació publicada al digital Vilaweb. Dimecres, 29 de juny del 2022.

Protegir el 30% dels oceans: repte de mínims de la conferència de Lisboa

150 països participen aquests dies a Portugal en una cimera per abordar el present i el futur dels oceans

MONTSE POBLET Redactora d'informatius especialista en emergència climàtica i medi ambient

Les Nacions Unides alerten que els oceans estan en una situació límit i calen accions urgents per salvar-los. 150 països participen a Lisboa a la Conferència de l'Oceà, que ha de posar les bases perquè, com a mínim, es protegeixi un 30% de la superfície marina abans del 2030.

En els últims mesos, les crides del secretari general de les Nacions Unides, António Guterres, per posar fre a la destrucció del planeta, se succeeixen.

A Lisboa ha demanat als mandataris del món que considerin una emergència la situació dels oceans i els ha posat com a exemple alguns dels efectes de l'escalfament global:

"L'escalfament global empeny les temperatures dels oceans a nivells rècord i crea tempestes cada cop més ferotges i freqüents.

El nivell del mar està pujant, les nacions insulars baixes s'enfronten a inundacions, com també moltes ciutats costaneres importants al món.

La crisi climàtica també augmenta l'acidesa de l'oceà i això altera la cadena alimentària marina."

Crear zones de protecció permet recuperar ràpidament la biodiversitat (Pixabay)

Guterres ha fet una crida als responsables polítics de tot el món i també a les empreses i inversors perquè inverteixin en accions que evitin un efecte en cascada derivat dels mals que afecten les aigües marines:

"Cada cop hi ha més esculls de corall que es blanquegen i moren. Els ecosistemes costaners, com els manglars, les zones d'algues i els aiguamolls, s'estan degradant.

La contaminació a la terra crea grans zones mortes a les costes. Gairebé el 80% de les aigües residuals s'aboquen al mar sense tractament i uns 8 milions de tones de residus plàstics entren als oceans cada any.

Sense una acció dràstica, el 2050, aquest plàstic podria pesar més que tots els peixos que viuen al mar."

Entre els assistents a la cimera, tothom apunta la necessitat que a Lisboa es tanquin acords per protegir com a mínim el 30% dels oceans. La decisió definitiva no es prendrà fins a l'agost, a l'Assemblea del Tractat Global dels Oceans que també faran les Nacions Unides.

Però els experts creuen que els que es digui aquí serà clau per saber fins on es pot arribar.

Una cimera "important" però suficient?

Pilar Marcos, responsable de la campanya d'oceans de Greenpeace, està convençuda que a Lisboa es faran passos endavant:

"Aquesta cimera és important perquè anem tard. Hem passat la pandèmia i tot s'ha parat i ara els compromisos de protegir com a mínim el 30% dels oceans al 2030 estan a tocar.

Aquesta és la primera vegada, després de la covid, que els caps d'estat de tot el món, els que poden prendre decisions en relació a la pesca, els plàstics i la protecció dels oceans, es troben, i ho fan poques setmanes abans de la reunió de les Nacions Unides que prendrà la decisió realment vinculant respecte a això."

De moment, el primer dia de la conferència, alguns ja han avançat les seves intencions. El govern de Colòmbia ha anunciat que a les pròximes setmanes protegiran el 30% de les seves aigües marines, i passaran de 8 a 16 milions d'hectàrees protegides, 9 de les quals sense cap mena d'activitat extractiva.

L'amfitrió de la cimera, Portugal, també s'ha compromès a protegir el 30% de les seves aigües marines abans del 2030 i crearà una zona pilot amb emissions controlades al mar.

Per alguns participants, protegir el 30% dels oceans és un pas massa petit

Però per Puri Canals, presidenta de la Xarxa Mediterrània de gestors d'àrees marines protegides, el 30% queda curt i serà insuficient per resoldre els problemes dels oceans:

"El 30% de protecció és un avanç clàssic i insuficient. Nosaltres promovem que es faci a l'inrevés. S'hauria de considerar que tot el

mar és zona protegida i amb aquesta limitació anar mirant a quins llocs es poden fer les explotacions que necessitem per al nostre desenvolupament.

Cal que canviem de xip, perquè el ritme en què les negociacions permeten establir mesures de protecció és molt més lent que el ritme de degradació."

Ara hi ha un 7% de la superfície marina mundial protegida, però no totes les àrees tenen plans de gestió o control d'aquesta protecció. Al Mediterrani, la meitat de les àrees protegides no tenen ni plans ni equips de gestió, de manera que no acaben de ser efectives en la preservació de la biodiversitat.

Si ens fixem només en les aigües internacionals, el percentatge encara és menor. Segons Greenpeace, només un 3% estan oficialment protegides i, d'aquestes, només un 1% tenen plans de gestió efectius.

Plàstics i sobrepesca

La cimera de Lisboa també tractarà altres problemàtiques dels oceans com la contaminació pel plàstic o la sobrepesca. Per l'ONG WWF, que a la cimera està representada entre altres per la italiana Marina Domei, aquest és un dels punts més importants de les negociacions:

"Hem d'acabar amb els incentius econòmics que es donen a la pesca industrial. L'impacte d'aquesta activitat en la biodiversitat marina és enorme i cal posar-hi fre de manera immediata.

Per exemple, els fons europeus no poden anar a parar a aquest tipus de pesca, que té efectes en cadena en tot l'ecosistema. També voldríem que d'aquí en surtin restriccions a la mineria submarina.

Voldríem que es prohibís completament, però si això no es pot aconseguir, que almenys es pacti una moratòria."

Seran cinc dies de negociacions sobre el futur dels oceans. Tot i l'escepticisme de molts sobre l'efectivitat d'aquesta mena de cimeres, el vicedirector de l'Institut de Ciències del Mar, Valentí Sellarés, creu que a Lisboa s'establiran unes bases similars a les que es van pactar el 2015 a París en relació amb la lluita contra el canvi climàtic:

"Jo veig aquesta cimera com una necessitat i una oportunitat equivalent a la cimera del clima de París. Els oceans són un ingredient molt important que regula el clima i una font de recursos que fins ara hem utilitzat de manera irracional, amb els riscos que això comporta."

Informació publicada al web de la CCMA. Dilluns, 27 de juny del 2022.

La segona part de la cimera ONU sobre biodiversitat se celebrarà al Canadà

AGÈNCIES – Nairobi - 21/06/2022

La segona part de la Conferència de les Parts de la Convenció sobre Diversitat Biològica (COP15) de les Nacions Unides, que s'havia de celebrar aquest any a la ciutat meridional xinesa de Kunming, tindrà lloc finalment a Montreal, al Canadà, entre els propers 5 i 17 de desembre.

"Dono les gràcies al Govern del Canadà, com a amfitrió de la Secretaria (de la Convenció sobre la Diversitat Biològica, o CBD en anglès) per proporcionar una localització a Montreal per a aquesta reunió crucial", ha dit a través d'un comunicat difós avui Elizabeth Maruma Mrema, secretària executiva de la CBD, amb seu al país nord-americà.

Tot i el canvi de localització, la Xina continuarà ocupant la presidència de la COP15, després que Kunming fos la seu oficial de la primera part de la reunió, prevista inicialment per al 2020 però posposada a l'octubre del 2021 per la pandèmia de la covid-19.

Durant aquesta cimera es va aprovar la Declaració de Kunming, per la qual els governs participants van assumir diferents compromisos, com "enfortir les lleis mediambientals nacionals i el seu compliment per protegir la biodiversitat" o "la reforma o eliminació de subsidis (...) que són perjudicials per a la biodiversitat".

A més, la Xina va prometre la creació d'un fons per a la conservació de la biodiversitat a països en vies de desenvolupament per valor de 1.500 milions de iuans (uns 200 milions d'euros).

L'objectiu del segon lliurament de la COP15 és l'aprovació de l'Acord Global sobre Biodiversitat que arrenca la quarta i última ronda de negociacions aquest dimarts a Nairobi, on té la seu el Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA).

Aquest acord busca establir mecanismes per preservar la biodiversitat abordant les principals amenaces per a la pèrdua, que inclouen el canvi climàtic, la contaminació, les espècies invasives i els organismes genèticament modificats, l'explotació insostenible i l'ús inadequat de la terra i les aigües.

L'acord marc també inclou la mobilització de recursos i la seqüenciació de material genètic, entre d'altres aspectes.

Diferents organitzacions per a la protecció del medi ambient han criticat l'esborrany perquè el consideren insuficient i exigeixen un pacte més ambiciós i semblant a l'Acord de París sobre el clima signat el 2015.

Durant la darrera ronda de negociacions, que va tenir lloc a Ginebra el març d'aquest any, es va avançar en recomanacions per a la conservació de la biodiversitat marina i costanera i en una iniciativa per a la conservació i ús sostenible del sòl, entre altres temes.

Tot i això, al tancament de la trobada els organitzadors van admetre que els diferents governs encara diferien sobre les prioritats i els terminis.

La Convenció de Biodiversitat, en el marc de la qual es duen a terme aquestes negociacions va néixer a la Cimera de la Terra de Rio de Janeiro el 1992, va entrar en vigor el 1993 i compta amb 196 països signants.

Ara busca adaptar-se amb nous documents vinculants als reptes de l'actualitat, inclòs el canvi climàtic.

Aquesta convenció compta amb dos acords suplementaris importants: el Protocol de Cartagena sobre Bioseguretat, que intenta respondre als desafiaments i possibles perills de la biotecnologia, i el Protocol de Nagoya, que fomenta la cooperació en recerca genètica en aquest camp. EFE

Informació d'agència publicada al diari La Vanguardia. Dimarts, 21 de juny del 2022.

Aliança dels Països Catalans contra el canvi climàtic

Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears s'uneixen en un pacte que impulsa, entre altres aspectes, la biodiversitat marina

Aniran junts a la conferència sobre els oceans que organitzen les Nacions Unides

T.M - REDACCIÓ - 4 març 2022

Imatge de família dels representants de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears en la Cimera Mediterrània pel Clima i el Medi Ambient GENERALITAT.

Primera aliança entre territoris de parla catalana contra el canvi climàtic i la protecció de la biodiversitat marina. Representants dels governs de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears van signar ahir un pacte després de celebrar la Cimera Mediterrània pel Clima i el Medi Ambient, en què han acordat accelerar –mitjançant polítiques transversals– la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic. La cimera ha tingut la participació del president del govern, Pere Aragonès, així com la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat, Teresa Jordà i Roura, la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Energètica de la Generalitat Valenciana, Mireia

Mollà, i el conseller de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears, Miquel Mir.

Com a primer acord per desenvolupar el compromís, els tres governs han anunciat la seva participació conjunta en la pròxima cimera de les Nacions Unides sobre els oceans, que tindrà lloc entre el 27 de juny i l'1 de juliol a Portugal. L'objectiu, segons va destacar el mateix president Aragonès, és "que es parli amb una única veu de la lluita contra el canvi climàtic", es defensí de manera conjunta la preservació dels ecosistemes marins i se situí la zona mediterrània al centre de les respostes globals a l'emergència climàtica. En aquest sentit, la primera reclamació ha anat dirigida a l'Estat espanyol perquè limiti la velocitat màxima de les embarcacions que transiten pel corredor de cetacis de la Mediterrània, que discorre entre les costes catalana, balear i valenciana, el qual ha estat declarat zona d'especial protecció d'importància per a la Mediterrània (zepim) en el marc del Conveni de Barcelona.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Divendres, 4 de març del 2022.

'One Ocean Summit', una cimera per salvar els fons marins?

Al voltant de 40 països, entre ells Espanya, s'han compromès a protegir la biodiversitat a alta mar. A la cita internacional s'han fet moltes fotos amb fons blau, però no s'ha especificat com es posarien en marxa els acords

ANNA ARGEMI – 18 FEB 2022

Activistes de Greenpeace pengen un cartell en contra del president francès, Emmanuel Macron. MICHA PATAULT / GREENPEACE (© MICHA PATAULT / GREENPEACE)

La ciutat de Brest, a la Bretanya francesa, va acollir del nou passat a l'11 de febrer l'One Ocean Summit, una cimera internacional afavorida per França, que és president de torn del Consell de la Unió Europea, i que ha comptat amb el suport de les Nacions Unides. Amb quin objectiu? Augmentar el nivell d'ambició de la comunitat internacional sobre les qüestions marítimes i traduir en accions concretes la nostra responsabilitat compartida sobre l'oceà, segons es llegeix a la pàgina web.

Un cop superat l'esdeveniment, cal preguntar-se si l'objectiu s'ha complert o no. És cert

que els mandataris d'aquesta banda de l'Atlàntic i de més enllà celebren haver assistit a la trobada, si escau, i els compromisos que s'han signat. Per exemple, el president espanyol, Pedro Sánchez, va anunciar a través d'un vídeo que Espanya s'unirà a la iniciativa New Plastics Economy Global Commitment per fomentar l'economia circular d'aquests residus.

El president francès, Emmanuel Macron, va comunicar que s'ha arribat a un compromís per duplicar la superfície marina de gran protecció, de l'actual 2% al 4% i va avançar noves adhesions de països per a la lluita contra la pesca il·legal. Llegeixo en una nota d'EFE que els 27 països de la UE i 16 més van acordar en el marc de l'One Ocean Summit fer pressió perquè al març se signi un pacte a l'ONU, el Tractat Global dels Oceans, que reguli les aigües internacionals i acceleri així la protecció dels fons marins des d'aquest mateix any.

A la mateixa nota EFE explica que 84 països ja donen suport a l'objectiu de protegir les seves zones marítimes i terrestres en un 30% fins al 2030. Aquesta fita s'aconseguirà si s'aconsegueix regular l'estatut d'alta mar, que són aigües internacionals que no estan sota la sobirania de cap país i que ocupen el 45% de la superfície del planeta.

Un dels objectius és regular l'estatut d'alta mar; les aigües internacionals que no estan sota la sobirania de cap país i que ocupen el 45% de la superfície del planeta

De l'altra banda de l'oceà, Mèxic es va comprometre perquè el 2025 tota l'activitat a la zona econòmica exclusiva marítima de les aigües sigui sostenible. El president de Colòmbia, Iván Duque, va fer públic un acord entre el Govern i l'organització Conservation per llançar una campanya de protecció d'un milió de corals i per lluitar contra la pesca d'arrossegament.

Duque va anunciar a més que aquest any el 30% del territori colombià serà declarat zona protegida. I va recordar als assistents que juntament amb l'Equador, Costa Rica i Panamà ja l'any passat durant la conferència climàtica de Glasgow, la COP26, van declarar l'àrea protegida marítima més gran del món.

A França no han merescut gaires felicitacions els compromisos acordats a banda i banda del globus durant la cimera ni les promeses proteccionistes de propis i estranys. Proteccionistes o electoralistes? El president Macron és candidat a les eleccions presidencials que se celebren el mes d'abril que ve i d'alguna manera es troba a l'ull de l'huracà.

El president francès ha utilitzat la palestra internacional, entapissada d'un impecable blau marí, per vendre imatge d'ecologista i de pas agenciar-se uns quants vots? Així ho pensa Greenpeace França, que ho acusa d'hipòcrita: Macron se les dóna de protector del medi ambient, però a la pràctica recolza l'extracció minera en aigües profundes, asseguren. La recerca d'aquests minerals amenaça, segons l'ONG mediambiental, destruir espècies i ecosistemes.

La voluntat d'acord internacional al voltant del Tractat Global dels Oceans és una bona notícia per a Greenpeace França o, més ben dit, ho va ser al seu dia, ja que l'acord ja es va fer palès el setembre de l'any passat en el marc de la UICN (Unió Internacional per a la Conservació de la Natura). Així que, segons l'organització mediambiental, a Brest s'han fet moltes fotos amb fons blau marí que escenifiquen l'acord, s'han sentit i signat compromisos de pes, però no s'ha especificat com es posarien en marxa.

I pel que fa a França, cal anar al fons de la qüestió, és a dir, deixar de donar suport a l'explotació de recursos al fons de l'oceà. En resum, sense passos concrets cap a un acord global i sense abandonar l'extracció minera, el beneficiari de tanta comunicació exultant tenyida de blau no és l'oceà, sinó el candidat Macron.

Informació publicada al diari El País. Divendres, 18 de febrero del 2022.

Coalició mundial per a un 30% d'espai marítim protegit

Una cimera sobre els oceans a Brest reuneix més d'un centenar de països que reclamen aquest objectiu d'aquí al 2030

Els armadors europeus acorden reduir la contaminació dels seus vaixells

VICENÇ BATALLA – PARÍS - 12 febrer 2022

Actuació musical en un moment del One Ocean Summit, celebrat a la ciutat bretona de Brest LUDOVIC MARIN / EFE.

Actualment, només el 15% dels espais marítimes del món estan protegits i no hi ha cap legislació que impedeixi les pràctiques més fraudulentament en alta mar. Com a resultat del One Ocean Summit, una cimera mundial sobre els oceans feta aquesta setmana a la ciutat bretona de Brest, la coalició mundial que reclama que s'elevi del 15 al 30% d'aquí al 2030 la protecció de terres i mars del planeta s'ha ampliat amb una trentena de nous països per sumar-ne 83. La decisió final depèn de les negociacions de la Conferència Sobre la Biodiversitat de Kunming, a la Xina, que es poden allargar fins a l'estiu.

A Brest, hi havia un centenar de països implicats en aquestes discussions que van acabar signant una declaració en què es comprometen a "treballar col·lectivament, ràpidament i concretament per aturar la degradació dels oceans". França, amb el seu president, Emmanuel Macron, encapçalava aquesta declaració, al costat de tots els membres de la UE, a més de la Xina i l'Índia, però no Rússia.

D'altra banda, els 27 estats membres de la UE i catorze països més també formen una coalició per a un Tractat de Biodiversitat en Alta Mar, que pretén aquest mateix 2022 establir una marc legal per a un espai que representa dos terços dels oceans.

Un dels principals problemes és la pesca il·legal, una cinquena part de les captures mundials. El nombre de països que han ratificat un acord de l'Organització Marítima Internacional (OMI) permet, a partir de l'octubre, fixar normes per als pesquers. Diversos estats de la UE es comprometen a reforçar la seva marina en tasques de control.

Respecte de la contaminació, 22 armadors europeus s'han adherit al Green Marine Europe, que inclou mesures en vuit àmbits com la gestió dels residus, les emissions atmosfèriques, el soroll submari i la invasió de certes espècies. Per limitar l'ús d'energies fòssils, una vintena de grans ports mundials es comprometen a accelerar el subministrament d'electricitat a les escales. En la llista, de moment, no hi figura cap port de la Península, però sí els de Marsella o Tànger.

Sí que és una decisió conjunta de tots els països mediterranis demanar a l'OMI la creació d'una zona de febles emissions de sofre a tota la riba a partir del 2025. I, a més, els estats francès, espanyol i italià sol·liciten a la mateixa OMI que declari una zona marítima particularment vulnerable per als cetacis al Mediterrani per limitar la velocitat de navegació.

Un dels acords internacionals que es poden signar a finals d'aquest mes a Nairobi dins d'un programa de l'ONU, és el Tractat contra la Contaminació del Plàstic. Nou milions de tones s'aboquen anualment al mar, el 80%, provinent de les costes i els rius. Per garantir-ne l'aplicació, el Banc Europeu de Reconstrucció i Desenvolupament, conjuntament amb els seus homòlegs francès, alemany, italià i espanyol, han decidit doblar el seu finançament d'aquí al 2025 fins als 4.000 milions d'euros.

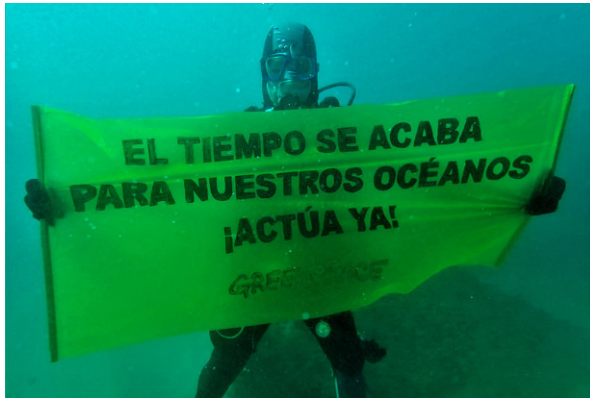
LA XIFRA: 9 milions de tones de plàstic s'aboquen anualment al mar, el 80% de les quals, provinents de les costes i els rius.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dissabte, 12 de febrer del 2022.

Greenpeace desplega una pancarta submarina a la Mar Bella per alertar sobre l'estat dels oceans

L'ONG recull signatures a la Rambla del Poblenou per aconseguir un Tractat Global que protegeixi el 30% dels oceans

ACN – BARCELONA - 5 febrer 2022

Un activista de Greenpeace desplega una pancarta submarina a la Mar Bella. ACN.

Activistes de Greenpeace han desplegat aquest dissabte una pancarta submarina a l'espigó de la Mar Bella de Barcelona per alertar sobre l'estat dels oceans i reclamar un pla d'acció immediat per cuidar-los. En paral·lel, l'ONG ha instal·lat una taula informativa i ha recollit signatures a la Rambla del Poblenou per aconseguir un Tractat Global que protegeixi el 30% de la superfície dels oceans del planeta per al 2030. El proper mes de març les signatures aconseguides a tot el planeta es lliuraran a l'ONU, on es negociarà la creació d'aquest Tractat Global dels Oceans. Greenpeace traslladarà demà diumenge aquesta acció informativa a la platja Llarga de Tarragona i continuarà demanant signatures a la ciutadania per "salvar els oceans".

Més de 200.000 firmes a Espanya pel Tractat Global dels Oceans

Actes similars es reproduiran aquest cap de setmana a una vintena de localitzacions més d'arreu de l'Estat. L'ONG vol cridar l'atenció sobre la necessitat de tenir cura dels oceans i exigir al govern espanyol que s'impliqui de "manera proactiva" en la seva conservació i en tractar aquesta emergència ambiental. A dia d'avui, segons Greenpeace, més de 200.000 persones a Espanya (i 4 milions a tot el món) ja han signat la petició per reclamar un Tractat Global dels Oceans. "El suport de la ciutadania serà clau els propers mesos per aconseguir un tractat sòlid. Que realment suposi una gestió completa i integrada de totes les activitats, des de la pesca en aigües internacionals fins a la incipient concessió de llicències de la mineria submarina", ha apuntat l'ONG.

"Ha arribat el moment de posar les paraules en pràctica i que els governs, especialment l'executiu espanyol, encapçalï les negociacions a les Nacions Unides per garantir un tractat sòlid que reguli les activitats a alta mar i que prevalgui la protecció en el 70% del nostre planeta, que és terra de ningú", ha insistit el coordinador de Greenpeace a Catalunya, Fernando Fernández. "La situació d'emergència ambiental als oceans és tal que sabem més coses de la superfície de la lluna que del fons dels oceans", ha puntualitzat Fernández, que recorda que en l'última dècada s'han censat més de 6.000 noves espècies desconegudes en aigües obertes i només s'ha investigat un 0,002% de les 170.000 muntanyes submarines existents.

"Encara que gairebé quatre milions de persones a tot el món estan demanant als ministres un compromís clar per donar forma al destí dels oceans per a les generacions presents i futures, encara no se li està donant la importància diplomàtica internacional que es mereix i té un perfil polític molt baix", ha lamentat el coordinador de Greenpeace a Catalunya. "Per això, aquest cap de setmana a Catalunya i a d'altres llocs de l'Estat demanem que es posi en valor el Tractat Global dels Oceans i al moment històric", ha conclòs Fernández.

Informació publicada al diari El Punt Avui. Dissabte, 5 de febrer del 2022.

BARCELONA - 4 gener 2022 13.55 h

El Govern aprova la memòria de l'avantprojecte de llei del mar

La futura norma vol contribuir a l'impuls de l'economia blava sostenible

contribuir a l'impuls de l'economia blava sostenible. ACN.

La futura norma vol

ACN - BARCELONA

El Govern ha aprovat aquest dimarts la memòria preliminar de l'avantprojecte de llei del mar, que adaptarà i actualitzarà els continguts de la normativa en matèria de política marítima. Segons el Govern, la normativa es troba actualment desfasada respecte les normes internacionals i europees orientades al desenvolupament d'una política marítima integrada i una economia blava sostenible. Així, la futura llei, permetrà, d'acord amb l'executiu, disposar d'una norma "moderna, ajustada al context i reptes actuals" i vol contribuir a l'impuls de l'economia blava sostenible a Catalunya.

Per facilitar-ho, la nova norma establirà un marc estructural favorable per a la innovació i la transferència tecnològica que permeti la descarbonització progressiva dels sectors marítims, l'impuls de la bioeconomia i l'economia circular, la reducció de la contaminació del mar (abocaments, plàstics, etc.) i la sostenibilitat en general de les activitats que es realitzen a mar. A més, cercarà la potenciació de la recerca i la innovació en relació amb el medi marí i costaner.

La memòria aprovada preveu la regulació i estructuració de l'Agenda marítima de Catalunya, dotada d'eines de planificació, aplicació i governança, entre d'altres.

Protecció del medi i la biodiversitat marina

La futura llei també aspira a contribuir a assolir els objectius de conservació de la natura i protecció del medi i la biodiversitat marina, i de mitigació i adaptació al canvi climàtic, és a dir, conservar i utilitzar de manera sostenible els oceans, mars i recursos marins per al desenvolupament sostenible.

Per últim, el nou marc legal vol garantir una governança participativa de l'àmbit marí i del litoral on es coordinin els diferents actors i establirà la figura de la Taula de Cogestió Marítima, d'àmbit territorial, prenent l'exemple de la que ja funciona al Baix Empordà.

El Punt Avui

Aquestes no són maneres de tractar el mar

Espanya compta amb nombroses i enormes àrees marines protegides, però permet la pesca d'arrossegament al seu interior, que és l'activitat més destructiva del llit marí

SILVIA GARCÍA – Madrid – 8 DES 2021

Pesca d'arrossegament al Bonamar Dos pel litoral de Barcelona. GIANLUCA BATTISTA

Com a científica marina a Oceana, organització no governamental per a la conservació del mar, en els darrers mesos he estat treballant en un cas que posa el dit a la nafra: les àrees marines protegides d'Espanya i alguns usos que en fem. Espanya, amb nombroses i enormes àrees marines protegides, permet al seu interior l'activitat més destructiva per al llit marí. Aquesta no és una història agradable de contar.

Ens submergirem al mar, aquesta massa de tons blaus i verds que tant gaudim i apreciem, però que tractem fatal: ecosistemes degradats (si Cousteau aixequés el cap),

sobreexplotació de recursos (menys peixos, menys crustacis, menys de tot), contaminació ("Prestiges", xarxes, llinyes, plàstics indestructibles i mascaretes! per tot arreu)i, per si no n'hi hagués prou, canvi climàtic, la bomba de rellotgeria que està posant tot potes amunt. Però, per sort, Espanya ha apostat per les àrees marines protegides, beneficioses si es gestionen correctament, tant per a la biodiversitat com per pal·liar els efectes del canvi climàtic. Igual que les zones protegides a terra (parcs naturals i altres bel·leses), les àrees marines protegides alberguen meravelles naturals, en teoria fora de perill i en les seves millors condicions. Espanya, com altres països d'Europa i del món, s'ha compromès a protegir un 30% de la seva superfície marina (que és enorme, ja que tenim el doble de mar que de terra) per al 2030. Ara com ara portem un 13%, equivalent a la superfície d'Andalusia i Extremadura juntes.

Fins aquí tot és correcte. Però si bussegem una mica més profund, veurem que les àrees marines protegides d'Espanya, flamants en aparença, hi amaguen un fosc secret: l'arrossegament de fons. Aquest art de pesca tan present a Espanya (gairebé mil vaixells) que arrasa el fons marí amb enormes xarxes amb boques obertes mitjançant portes (uns trastos de 500 quilos), engolint-ho tot al seu pas. És, com sembla, una pesca insostenible i destructiva. Gran part del que aquestes xarxes recullen és, a més, llançat al mar, mort o moribund, tornat a un llit marí destrossat. Doncs bé, això tan lleig està sent permès a dins, sí, a dins, de les àrees marines protegides? d'Espanya.

Més de 400 d'aquests gairebé 1.000 vaixells s'estan emportant espècies i hàbitats en teoria fora de perill en zones designades per a la seva protecció. A Múrcia, en el sistema de canons de Mazarrón, s'arrossega sobre llits de rodolitos, unes precioses algues que semblen còdols de color rosa i que creen ecosistemes valuosíssims, podent perjudicar cetacis i tortugues que s'alimenten en aquestes aigües; a les Balears, sobre praderies de posidònia, què cal dir d'aquesta planta marina que ens ajuda a respirar, el famós pulmó de la Mediterrània; a Cadis estarien fallint unes rares xemeneies, epicentres de vida a centenars de metres de profunditat; els canons d'Avilés i la muntanya El Cachucho, davant d'Astúries, són arrossegats fins i tot sobre els seus fons més vulnerables, els esculls.

Les àrees protegides la gestió de les quals és inadequada es coneixen com a parcs de paper, inútils per a la conservació, malgrat els ingents esforços invertits en la seva creació (noteu-vos els projectes milionaris INDEMARS i INTEMARS per millorar la xarxa Natura 2000 espanyola). Espanya està atemptant contra els seus propis objectius de conservació, encara més quan algunes d'aquestes espècies i hàbitats estan protegides per llei, per la qual cosa es tracta de pesca il·legal.

El que està passant a Espanya és una incoherència sorprenent, aquestes no són maneres de tractar el mar. La ministra Ribera i el ministre Planas tenen les competències per prohibir l'arrossegament de fons a les àrees marines protegides. El mar i els seus recursos no donen més de si a l'estat actual. Com a amant de la natura, però sobretot com a ciutadana, necessito mars sans. Necessitem, des de ja, una gestió lògica que no permeti activitats destructives, que posi fi als parcs de paper, per fer front a crisis ecològiques i climàtiques amb eines útils i poderoses, com és el mar quan es gestiona bé.

Silvia García és científica marina de l'organització Oceana.

Article d'opinió publicat al diari El País. Dimecres, 8 de desembre del 2022.

Recull de premsa

Setembre del 2022

162. La protecció dels oceans

